

DZIENNIK WARSZAWSKI

Przenumerata miejscowa:
 bez odnośnika: 4 r. 50 k.
 6 miesięcy: 2 25 k.
 3 miesiące: 1 75 k.
 1 miesiąc: 50 k.
 Za odnośnienie dopłaca się 5 kop. miesięcznie.

Przenumerata zamiejscowa
 z odrywką poztą:
 Na rok: 12 r.
 6 miesięcy: 6 „
 3 miesiące: 3 „
 1 miesiąc: 1 „

Przenumerata przyjmuje się: w Warszawie, w głównym kantorze Redakcji przy ulicy Miodowej Nr. 487 i w innych jej kantorach miejskich: — w St. Petersburgu, w księgarni A. T. Bazunowa na Newskim Prospektie w domu Ołchinowej; w Moskwie, w księgarni J. S. Sołowiewa.

ROK JEDENASTY.

Za ogłoszenia pobiera się: za jeden raz sześć kopiejek od wiersza druku lub jego miarę, za dwa razy, dziewięć kopiejek, za trzy razy, dwadzieścia kopiejek i t. d. Oddzielne numery sprzedają się po 5 kopiejek.

WYCHODZI CODZIENNIE, PRÓCZ DNI NIEDZIELNYCH I ŚWIĄTECZNYCH.

Kalendarz prawosławny.

W sobotę, 12 (24) stycznia, — św. Tatiana i Saw. muoz.
 W niedzielę, 13 (25) stycznia, — św. Ermia Strat.
 W poniedziałek, 14 (26) stycznia, — św. Otec p. w Binaję.
 Słońce wst. o godz. 7 min. 56; zach. o godz. 4 min. 28.

Spostrzeżenia meteorologiczne

dostarczane przez obserwatorium warszawskie.
 Dnia 10 (22) Stycznia 1874 roku.

Średnia temperatura powietrza w ciągu doby	Temperatura powietrza podług Celsjusza	Względna wilgotność	Kierunek wiatru
7	59.3	92	zachodni.
9	61.4	92	zachodni.
9	62.8	100	poł-zachodni.

Kalendarz rzymsko-katolicki.

W sobotę, 12 (24) stycznia, — św. Tymoteusza.
 W niedzielę, 13 (25) stycznia, — Nawrócenie św. Pawła.
 W poniedziałek, 14 (26) stycznia, — św. Polikarpa bisk.

Wysokość wody na Wiśle stóp 8 cali 11.

Ioh Cesarsko-Królewski Wysokości Księża Następca Tronu Niemieckiego i Pruskiego z Miłkonia i Najjaśniejszy Panujący Książę Sasko-Koburgski-Gotajski, raczyli przybyć 8 stycznia, o godzinie 3 po południu, do St. Petersburga.

Dnia 8 stycznia, o godzinie 8 wieczorem, przybył do St. Petersburga Jego Królewska Wysokość Książę Następca Tronu Duńskiego.

We wtorek, 8 stycznia, Ioh Cesarskim Mościom Najjaśniejszemu Panu i Najjaśniejszej Pani mieli zaszczyt być przedstawionymi następujące osoby: wicehrabia Sühney, lord szambelan Najjaśniejszej Królowej Wiktorji, sier-hrabia Hinchinbrock, pułkownik Bing koniuszy i wie John Couel — ochmistrz Dworu Najjaśniejszej Królowej Wiktorji.

Szlachta moskiewska, powołowana uczuciami wdzięczności bez granic, z powodu Najwyższego reskryptu do Ministra Oświecenia Publicznego, w którym wyrażona jest Najwyższa Jego Cesarskiej Mości wola, o przyjęciu przez szlachtę udziału w sprawie oświaty ludowej, najpoddanniej przedstawiła Najjaśniejszemu Panu następujący adres:

Najmilosiejszy Monarchol
 Wzywania Waszej Cesarskiej Mości, aby stanąć na straży szkoły ludowej, wierna Wasza szlachta gotowa jest postąpić z takim samem zyczeniem, z jakim niedawno niezniebalała odpowiedzieć na pamiętne wezwanie do powszechnego obowiązku służby wojskowej.
 W ten znaczący czas, szlachta moskiewska doznała szczęścia wyrażenia Waszej Cesarskiej Mości slubu: „że będzie zawsze pozostawała na wysokości obowiązków, jakie będą jej wskazane przez mądrość Waszą, Najjaśniejszy Panie.”

Wzwała obecnie do czynnej obrony tych moralnych dobrodziejstw, które tworzą prawdziwą oświatę ludową, szlachta w swej przeszłości czerpie siły potrzebne do wykonania wkładanego na nią obowiązku politycznego, pomagania do rozmnożenia i regularnego rozwoju szkół ludowych. Historia ruskiej szlachty świadczy, że nie rzeczowo-korzystne przywileje stanu, obecnie znoszone przez wielkie przekształcenia Waszej Cesarskiej Mości, ale nadane jej przez dyplom Katarzyny II znaczenie, szlachta stawia wyżej należycie.

Przez wezwanie szlachty ruskiej do udziału w wielkiej sprawie oświaty ludu z woli Waszej Cesarskiej Mości, jednocześnie daje się i początek odzyskaniu samej instytucji szlachty, przez wkładany odtąd na nią nowy obowiązek.
 Oddani bez granic Waszej Cesarskiej Mości, jak ojawili nam byli oddani Wielkiej organizatorce instytucji szlacheckiej, składamy przed Tronem Waszym, Najmilosiejszy Monarchol, wynurzenie uczuć najpoddanniejszej, głębokiej wdzięczności szlachty moskiewskiej za nowe wyrażenie Monarszego w niej zaufania i miłości.

Waszej Cesarskiej Mości wiernopoddani.
 Moskwa.
 2 stycznia 1874 r.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Ustawa o obowiązku służby wojskowej.

(Najwyższe zatwierdzenie 1 stycznia 1874 r.)

(Dalszy ciąg 1).

Rozdział VI.

O wyłączeniach, odroczeniach i ulgach pod względem odbywania obowiązku służby wojskowej.

I. O wyłączeniach i odroczeniach z powodu wad cieleśnych.

42. Z osób podlegających służbie wojskowej w skutku losowania (art. 10), uwalniają się od takowej te, które w skutku wad cieleśnych lub chorobliwego zwłędzenia, zupełnie są niezdolne do służby wojskowej; z tego wyłącza się jednak umyślnie okaleczający siebie (art. 218), w każdym razie oddawani do wojska.

43. Najmniejsza miara wzrostu do przyjęcia do służby wojskowej w skutku losowania, oznacza się na dwa arszyny i dwa i pół werszka. Wykaz zaś cieleśnych wad i chorób, przekładających przyjęciu do służby, oraz instrukcja dla Kompletów do obowiązku służby wojskowej pod względem porządku rewidowania osób które wyciągnęły los, wydają się przez Ministrów Spraw Wewnętrznych i Wojny i Zarządzającego Ministerstwem Marynarki, za wzajemnem pomiędzy nimi porozumieniem, po poprzednim rozważeniu pomienionych przedmiotów w Radzie Lekarskiej.

1) Patrz Nr. 8 Dzien. Warsz.

44. Przyjęcie do służby osób które okazały się niedostatecznie zniezdolnionymi, lub cierpiących takie choroby, które nie uznają się za uwalniające zupełnie od służby, oraz osób które nie powróciły do zdrowia po niedawno przebytych chorobach, odracza się na jeden rok. Jeżeli zaś po upływie roku znów będą uznane za osłabione, to wyznacza się do służby w następnym po tym roku, jeżeli okazały się do niej zdolnymi; w przeciwnym wypadku udziela się im świadectwo o uwolnieniu ich od służby (art. 160 p. 1).

II. O uwolnieniach z powodu położenia familijnego.

45. Z powodu położenia familijnego ustanawiają się trzy kategorie uwolnień:
 Pierwsza kategoria: a) dla jednego zdolnego do pracy syna przy ojcu nie zdolnym do pracy lub przy matce wdowie; b) dla jednego zdolnego do pracy brata, przy jednym lub kilku całkowitych sierotach braciach lub siostrach; c) dla jednego zdolnego do pracy wnućka, przy dziadku lub babce nie mających zdolnego do pracy syna; d) dla jednego syna w rodzinie, chociażby przy zdolnym ojcu.
 Druga kategoria: dla jednego zdolnego do pracy syna przy ojcu, także zdolnym do pracy i braciach nie mających osiemnastu lat.
 Trzecia kategoria: dla osoby bezposrednio idącej pod względem wieku za bratem, znajdującym się z powołania w służbie czynnej, lub zmarłym w takowej.

Uwaga 1-a. Dzieci, przybrane za synów przed 10 latami wieku, i pasterbowie w ojczyźnie lub matochy, nie mających synów, uważają się za dzieci rodzone.

Uwaga 2-a. W rodzinach wyznających wiarę mahometancką, dopuszczającą wielożoność, wszystkie dzieci jednego ojca uważają się nierozdzielnie za rodzone, i za jednego syna uważa się tylko taki, który w całej rodzinie ojcowej jest jedynym.

46. Za zdolnych do pracy w rodzinie uważają się mający od osmnastu do pięćdziesięciu pięciu lat wieku z wyjątkiem: a) zupełnie niemających możliwości pracowania w skutku kalectwa lub chorobliwego zwłędzenia; b) zesłanych, c) zaginionych więcej niż od trzech lat, d) będących w czynnej służbie jako niższe stopnie, w wojskach lądowych lub we flocie.

47. Mający prawo do uwolnienia z powodu położenia familijnego, wyznaczą się do służby w porządku wskazanym w art. 146 i 152 Ustawy niniejszej w takim tylko razie, jeżeli dla ukompletowania poboru brak innych ludzi, powołanych do losowania.

48. Osoby mające prawo do uwolnienia pierwszej lub drugiej kategorii (art. 45), pozabawiają się tego prawa, jeżeli według oznajmienia ojca lub matki, dziadka lub babki, nie służą za podporę rodziny.

49. Jeżeli z rodziny, składającej się z ojca lub matki, wdowy z dziećmi, albo z dziadka lub babki z wnucami, albo z starszego brata z małoletnimi sierotami, ubędzie z jakiegokolwiek bądź powodu jeden zdolny do pracy członek rodziny, to jeden z znajdujących się w służbie członków takiej rodziny, według wyboru najstarszej w rodzinie osoby, uwalnia się z służby czynnej, z wyjątkiem jednak czasu wojennego i czasu zebrań instrukcyjnych.

50. Jeżeli w ciągu losów, uczestniczyli razem dwaj bracia rodzeni, urodzeni w jednym i tym samym roku, i obydwa według wyciągniętych numerów losu, powinni wstąpić do służby wojskowej, to ten z nich który wyciągnął wyższy numer, zalicza się do pospolitego ruszenia. Zresztą takim braciom dozwala się zamiana numerów losu.

51. W każdej rodzinie ten jej członek, który ma wstąpić do służby wojskowej według losu, lub znajdując się już w służbie, może być zastąpiony, za dobrowolną zgodą, przez brata rodzzonego lub przyrodzonego, albo też z jednego ojca lub z jednej matki, albo stryjecznego lub ciotecznego, jeżeli tylko taki brat, pragnący zastąpić drugiego, sam nie podlega powołaniu, nie liczy się w zapasie i ma nie mniej niż dwadzieścia i nie więcej niż dwadzieścia sześć lat wieku. Zastępca obowiązany jest przesłużyć, tak w szeregu wojsk, jak i w zapasie, całkowite ustanowione terminy, a zastępowany, wraz z uwolnieniem z wojska, zalicza się do pospolitego ruszenia.

III. O odroczeniach z powodu położenia familijnego.

52. Dla urzadzenia interesów majątkowych i gospodarskich dozwala się odraczać, lecz nie w więcej jak na dwa lata, wstąpienie do służby osób, zarządzających osobiscie własnym majątkiem nieruchomościom, lub należącym do nich handlowym fabrycznym lub przemysłowym zakładem, z wyjątkiem jednak zakładów trudniących się detalicznie sprzedażą trunków gorących (Ust. o opl. od Tr. art. 301 w przedk. z 1869 r. i uwaga do niego). Takie odroczenia nie zaliczają się do ogólnego terminu służby.

IV. O odroczeniach i uwolnieniach z powodu wykształcenia.

53. Wychowawcy zakładów naukowych wymienionych w dodatku do niniejszego artykułu, powołują się do wykonania obowiązku służby wojskowej po dojeździe do oznaczonego na to czasu (art. 11) na równi z innymi; lecz dla ukończenia wykształcenia, wstąpienie ich do służby wojskowej, według wyciągniętego losu,

w razie oznajmionego przez nich zyczenia, odracza się:

1. Do dojsia do dwudziestu dwóch lat wieku: kształcącym się w zakładach naukowych drugiej kategorii i wychowancom Cesarskiej Akademji sztuk, Moskiewskiej szkoły malarstwa, rzeźbiarstwa i budownictwa, St. Petersburgskiego i Moskiewskiego Konserwatorium, Cesarskiego Ruskiego Towarzystwa Muzycznego i nauczycielskich instytucji, seminarjów i szkół (patrz dodatek do niniejszego artykułu).

2. Do dojsia do dwudziestu czterech lat wieku: wychowancom duchownych prawosławnych, ormiańskogregorjańskich i rzymsko-katolickich seminarjów, oraz kształcącym się w szkołach żeglarskich różnych nazw.

3. Do dojsia do dwudziestu pięciu lat wieku: wychowancom Moskiewskiej szkoły malarstwa, rzeźbiarstwa i budownictwa, którzy otrzymali srebrny medal przed dojeźdem do 22 lat wieku i dalej pobierają artystyczne wykształcenie w szkole, oraz uczniom klasy piątej, Petersburgskiego i Moskiewskiego Konserwatorium Cesarskiego Ruskiego Towarzystwa Muzycznego, którzy otrzymali atestat przed dojeźdem do 22 lat wieku i dalej pobierają artystyczne wykształcenie w Konserwatorium.

4. Do dojsia do dwudziestu ośmiu lat wieku: wychowancom duchownych prawosławnych i rzymsko-katolickich akademji; osobom wybranym, po ukończeniu kursu uniwersyteckiego, do przysposobienia się na posady profesorów i wychowancom Cesarskiej Akademji Sztuk, którzy otrzymali srebrny medal przed dojeźdem do 22 lat wieku i dalej pobierają artystyczne wykształcenie w Akademji.

54. Wszyscy kształcący się w wymienionych w poprzednim 53 artykule zakładach naukowych, mają prawo oznajmić, nie później jak na dwa miesiące przed powołaniem do losowania, o zyczeniu odbycia obowiązku służby wojskowej, na prawach ochotników. Ci, którzy o tem oznajmili, uwalniają się od losowania, korzystając z wyżej przytoczonych odroczeń dla ukończenia kursu nauk.

55. Osoby, które ukończyły z korzyścią kurs w prawosławnych duchownych akademjach i seminarjach, korzystają po ukończeniu kursu z rocznego odroczenia, dla wstąpienia do zawodu duchownego, uwalniającego od obowiązku służby wojskowej (art. 62).

56. Dla osób, które dojszy do niższych wskazanych stopni wykształcenia, przy odbywaniu przez nie obowiązku służby wojskowej według losowania, ustanawiają się skrócone terminy służby na następujących podstawach:

1. Ci, którzy ukończyli kurs w uniwersytetach i innych zakładach naukowych pierwszej kategorii, lub zdali odpowiedni egzamin, pozostają w służbie czynnej — sześć miesięcy; a w zapasie armji — czterdzieści lat i sześć miesięcy.

2. Ci, którzy ukończyli kurs sześciu klas gimnazjów lub szkół realnych, albo drugiej klasy duchownych seminarjów, albo też kurs innych zakładów naukowych drugiej kategorii, oraz ci, którzy zdali odpowiedni egzamin, pozostają w czynnej służbie — rok i sześć miesięcy, a w zapasie armji — trzydzieści lat i sześć miesięcy.

3. Ci, którzy ukończyli kurs lub zdali egzamin z umiejętności kursu zakładów naukowych trzeciej kategorii, pozostają w czynnej służbie — trzy lata, a w zapasie armji — dwadzieścia lat.

4. Mający świadectwo o umiejętności kursu elementarnych szkół ludowych, określonego przez ustawę 14 lipca 1864 roku, lub kursu innych zakładów naukowych czwartej kategorii, pozostają: a) przy wyznaczeniu do wszystkich wojsk (z wyjątkiem wymienionych w punkcie b) w czynnej służbie — cztery lata, a w zapasie armji — jedenaste lat; b) przy wyznaczeniu do wojsk konsystujących w Turkietańskim okręgu wojskowym, w obwodach Siemipalatynskim, Zabajkalskim, Jakuckim, Amurskim i Nadmorskim, oraz przy wyznaczeniu do floty: w czynnej służbie — sześć lat, a w zapasie armji — cztery lata.

Uwaga. Świadectwa o umiejętności kursu zakładów naukowych czwartej kategorii, po nalezytem o tem, przesvědczeniu się, na zasadzie oddzielnych przepisów, ukladających się przez Ministerstwo Oświecenia Publicznego, po porozumieniu się z Ministerstwem Wojny i IV Wydziałem Przybożnej Jego Cesarskiej Mości Kancelarji, udziela się przez powiatowe Rady szkolne, a gdzie ich nie ma — przez Rady Pedagogiczne szkół.

57. Od osób pochodzenia nie ruskiego, które kształciły się w szkołach ludowych lub takich zakładach naukowych, w których wykład języka ruskiego nie jest obowiązujący, dla nadania im prawa do skróconych terminów służby z powodu wykształcenia (art. 56) wymiara się, oprócz umiejętności kursów szkolnych, umiejętność biegłego i z rozumieniem czytania i czytelnego pisanja po rusku. Poświadzenia o tem mogą być udzielane przez Rady Pedagogiczne wszystkich rządowych zakładów naukowych Wydziału Ministerstwa Oświecenia Publicznego.

58. W razie wstąpienia do wojska według losowania, osoby pomienione w punktach 1 i 2 artykułu 56 (z wyjątkiem medyków, weterynarzy i farmaceutów, odbywających obowiązek służby wojskowej w zawodach, odpowiednich ich specjalności) wyznaczą się do

niefrontowych obowiązków i komend nie inacej, jak za ich zgoda. Te zaś z pomienionych osób, które z powodu wad cieleśnych lub chorobliwego zwłędzenia nie będą w stanie odbywać służby we froncie, całkowicie uwalniają się ze służby.

59. Osobom wskazanym w punktach 1 i 2 artykułu 56, dozwala się: 1) wstępować do wojska po ukończeniu kursu lub zda niu egzaminu, nie czekając czasu oznaczonego na dokonanie powoływania (art. 14); termin ich służby w takim razie oblicza się według przepisu zawartego w punkcie b) artykułu 19; 2) wstępować do tych lub owych oddziałów, według ich wyboru, z zastrzeżeniem jednakże, aby ogólna liczba takich osób w każdym oddziale nie przekroczyła normy ustanowionej przez Ministerstwo Wojny.

60. Z osób podlegających powołaniu w miejscowościach wyznaczonych do kompletowania floty (art. 15 p. 1 i art. 16), mofdzi ludzie pomienieni w punktach 1, 2 i 3 artykułu 56, z wyjątkiem tych, którzy ukończyli kurs w morskich zakładach naukowych, nie wyznaczą się na służbę do floty bez własnego ich zyczenia, lecz oddają się do wojsk lądowych. Pomienione osoby, przy wstąpieniu za ich zyczeniem do floty, obowiązane są przesłużyć trzy lata w służbie czynnej, i siedm lat w zapasie.

61. Dla wyciągniętych do floty według losowania niżej wskazanych osób, oznaczają się następujące terminy służby:

1. Ci którzy uzyskali według egzaminu stopień szepca odległej lub nadbrzeżnej żeglugi, albo szepca odległej żeglugi, pozostają w czynnej służbie — dwa lata, a w zapasie — osm lat.

2. Ci, którzy uzyskali według egzaminu stopień sternika nadbrzeżnej żeglugi pozostają w służbie czynnej — trzy lata, a w zapasie — siedm lat.

V. O wyłączeniach z powodu zawodu i rodzaju zatrudnienia.

62. Uwalniają się od obowiązku służby wojskowej: 1. Kapłani wszystkich wyznań chrześcijańskich i 2. Prawosławni psalterzyści, którzy ukończyli kurs w duchownych akademjach i seminarjach i w duchownych szkołach; Ale osoby, które opuściły miejsce psalterzysty przed upływem sześciu lat od czasu uwolnienia, z powodu innego miejsca od służby wojskowej, pociągają się do wykonania obowiązków służby wojskowej; z obowiązkiem przebycia w służbie czynnej i w zapasie, terminów odpowiednich ich wykształceniu; ci zaś którzy opuścili służbę księcia po upływie sześciu lat, zaliczają się wprost do zapasu do trzydziestu sześciu lat wieku.

63. Niżej wymienione osoby, jeżeli wyciągną los, pociągają za sobą ich wstąpienie do stałych wojsk, uwalniają się od służby czynnej w czasie pokoju i zaliczają się do zapasu armji na lat piętnaście:

1. Posiadający stopień doktora medycyny lub lekarza, magistra nauk weterynaryjnych lub farmacji, albo weterynarza, jeżeli nie podlegają, według ustaw zakładów, w których otrzymali wykształcenie, obowiązkowej służbie w wydziale Wojny.

2. Stypendyści Cesarskiej Akademji Sztuk, wystąpi na granicę koszem skarbku dla udoskonalenia się w artystycznym wykształceniu.

3. Wykładowcy w zakładach naukowych, tak wymienionych w dodatku do art. 53, jak i we wszystkich w ogóle rządowych zakładach naukowych, nie wyznaczonych w pomienionym dodatku, przedmioty które według ustaw tych zakładów powinny być wykładane, oraz etatowi gubernatorowie i etatowi ich pomocnicy w zakładach naukowych przez rząd utrzymywanych, lub ustawy których są przez rząd zatwierdzone. Ale do czasu upływu sześciu lat od czasu zaliczenia do zapasu, pomienione osoby obowiązane są corocznie składać do własnego Kolegium do obowiązków służby wojskowej poświadzenie ich zwierzchności, że nie opuścili odpowiednich ich zawodów zatrudnieni; te zaś, które opuściły te zatrudnienia przed oznaczonym czasem, powołują się do służby czynnej na termin, odpowiedni ich wykształceniu.

Uwaga. Wykładowcy w szkołach żeglarskich, jeżeli należą do kategorii ludzi, wyznaczonych do kompletowania floty, zaliczają się do zapasu floty, na termin dziesięcioletni.

64. Uwalniają się od czynnej służby w czasie pokoju i zaliczają się do zapasu floty na termin dziesięcioletni następujące osoby, jeżeli wyciągną los, pociągają za sobą ich wstąpienie do służby: 1. Szyprowie i sternicy odległej lub nadbrzeżnej żeglugi i inżynierzy mechanicznej kjerujący maszynami statku, jeżeli takowe osoby zajmują odpowiedzialną posadę na morskich statkach handlowych żeglujących pod ruska flagą.

2. Locmani i ich uczniowie, mający według postanowienia prawa do tego zawodu, i 3) osoby, które w ciągu dziesięcioletniego terminu, nie więcej jak podczas jednej żeglugi nie będą spełniały obowiązków odpowiednich ich zawodowi, powołują się do czynnej służby we flocie na termin siedmioletni, z zaliczeniem jednak do tego terminu, czasu przeżytego w wykonywaniu specjalnych obowiązków swego zawodu.

